

บทสรุป

จากเนื้อหาทั้งหมดของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การที่เราจะอธิบายว่าสิ่งหนึ่งมีความงามโดยเฉพาะอย่างยิ่งดนตรี เราอธิบายมันได้อย่างไร หรือกล่าวอีกแง่หนึ่งคือ การอธิบายว่าสิ่ง ๆ หนึ่งมีความงามโดยบอกว่าสิ่งนั้นให้ความพึงพอใจกับเราไม่ใช่สิ่งที่เพียงพอ ถึงแม้จะเป็นสิ่งที่จำเป็นก็ตาม การอธิบายความงามโดยมุ่งมองไปที่ตัวศิลปะเองจะทำให้เราเห็นและเข้าใจได้ว่าศิลปะชิ้นนั้นมีความงามได้อย่างไร ซึ่งจะเป็นการช่วยให้คำอธิบายเกี่ยวกับความงามซึ่งเรายังถึงเป็นคำอธิบายที่มีเหตุผลมากกว่า การอธิบายโดยใช้ความพึงพอใจเพียงอย่างเดียว

การอธิบายว่าสิ่งหนึ่งงามได้อย่างไรนั้น ทำให้เราสามารถแยกสิ่งที่งามออกจากสิ่งที่ไม่งามได้อย่างมีเหตุผลและเป็นการแสดงให้เห็นว่าความงามเป็นสิ่งที่มิเื่องอนไซ จากการพยายามดังกล่าวนี้ยังทำให้เราสามารถค้นหาคุณสมบัติที่ทำให้ดนตรีมีความงาม นั่นคือดนตรีที่มีความงามจะต้องมี P.Q.D. ที่ไม่บกพร่อง 3 อย่าง คือ U.I.B. อยู่ในระดับสูง เนื่องจาก "สัญชาตญาณ" (intuition) ของมนุษย์พึงพอใจกับสิ่งที่ไม่บกพร่องเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความงาม คุณสมบัติ 3 อย่าง คือ U.I.B. เป็นคุณสมบัติที่ไม่บกพร่อง ดังนั้นเพลง ๆ หนึ่งที่มี U.I.B. ในระดับสูงก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจเสมอ ซึ่งเรากล่าวได้ว่า เพลงนี้มีความงาม

อย่างไรก็ตาม เนื้อหาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงปัญหาเกี่ยวกับความงามในทุกแง่มุม จึงทำให้ผู้ที่สนใจในเรื่องนี้สามารถมองปัญหาในรูปแบบอื่นได้อีก และถึงแม้ว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะพยายามชี้แจงให้เห็นว่าสิ่งที่งามอธิบาย

ได้อย่างไร ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีข้อโต้แย้งอื่น ๆ อีก ผู้เขียนจึงหวังว่า
ผู้ที่สนใจในเรื่องนี้จะนำเอาปัญหาและประเด็นที่น่าสนใจซึ่งเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้
ไปแก้ไขและค้นหาคำตอบต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย